

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiarvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

187. An, & qualiter vacet beneficium ob non residentiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](#)

impediat is ab Ordinibus. Castrop. loc. cit. n. 19. cito
tans Garc. p. 3. c. 4. n. 6. Rebuff. in pr. tit. de non promovi-
tis intra annum. n. 80. l. 2. de just. l. 2. c. 34. n. 100. con-
tra gl. in citatum c. licet canon. Azor. p. 2. l. 7. c. 16. q. 11.
Diaz prad. p. 5. c. 53. n. 3. apud eundem Castrop. cen-
sentes contrarium, ubi im pedimentum canonicum
tuâ culpâ contractum, item, quod ex dictis sequitur,
si ob illiteraturam rejiciari ab Episcopo ab
Ordinibus, esto, in discendis literis negligens fue-
ris; quia nou ob negligientiam hanc, sed ob negli-
gientiam immediatam suscipiendo Ordinis, pri-
vandus quis est beneficio. Castrop. loc. cit. n. 11. ci-
tans Garc. ubi ante, testantem sic respondit S.
Congregationem. Ac denique evitabitur dicta pri-
vatio, si tecum dispensatum quod ad obligationem
suscipiendo intra annum; cessat enim tunc culpa,
quam supponit ista privatio; commissa, de elect. in 6.
Castrop. loc. cit. n. 7. hanc autem dispensationem so-
lus Papa concedere potest, & ex eius commissione
Episcopus in unico casu; nempe ob studium ad
septennum, & tunc intra annum ordinari deber
subdiaconus, & septenno completo intra annum
sacerdos; Castrop. loc. cit. n. 8. meritò dubitans, num
haec potestas subtracta Episcopis per Trident. quod
se fuse disputasse ait, tr. 7. d. 3. p. 9. §. 9. n. 8. & 9.

*Questio 186. An, & qualiter videntur be-
neficia ob non residentiam?*

R Epondeo: de hoc quoque satis dictum alias,
ubi de residentia parochorum, vide Lott. l. 3.
q. 27. per tot. & Hurtad. integ. lib.

*Questio 187. An, & qualiter videntur be-
neficia ob non gestationem habitus cleri-
calis?*

R Epondeo: quidquid de hoc fuerit olim (dum
iure communi non vacabat beneficium per
detractionem publicam, & continuatim habi-
tus vel vestrum laicalem, sed tales, postquam mo-
niti non cessassent, suspendebantur duntaxat ad
certum tempus, vi Clem. II. de vita & honestate cleri-
corum, & Trid. sess. 14. c. 6. Gonz. gl. 15. n. 55. citans
Bern. Diaz. in praxi criminali. c. 75. per tot. Castrop.
l. 2. p. 10. p. 10. etiam.) hodie tamen secus est; qui per
constitutionem Sixti quinti incipientem: cum sa-
cro-sanctam, sub dato 5. Idus Januar. 1588. jubentur cleri-
ci beneficia quæcumque habentes etiam, alii cleri-
cali titulo pensiones super quibuscumque bonis
Ecclesiasticis obtinentes gestare clericalem tonsuram,
& habitum clericalem, & milites pensionibus,
vel fructibus, vel aliis bonis Ecclesiasticis gau-
dentes, incedere in miliarum habitu regulati, sive
militia approbarunt convenientia; alioquin omni be-
neficio, penitio ne, vel iure, quod habent ad benefi-
cia, privantur; & sine omni monitione, citatione,
judicis decreto aut ministerio, ipso facto privari
declarantur; ita ut ipsa beneficia vacare, & pen-
siones extingui, & fructus vel alia bona Ecclesiastica
cessare dicantur, Azor. p. 2. l. 7. c. 17. q. 1. §. decimum
septimum. Gonz. loc. cit. n. 56. Lott. l. 3. q. 27. n. 19. & l.
1. q. 42. n. 42. Castrop. rr. 13. de benef. p. 2. §. 8. n. 19. Bar-
bos. Juris Ecclesiastici. l. 3. c. 14. n. 63. licet itaque ex sup-
positione, quod contra dictam constitutionem
peccatum sit, virtus illius in privando controverti
nequeat sub praetextu, quod ea non sit usu recepta,
ut determinavit Rota in Tullenst pensionis. 21. Aprilis,
1621. Lott. loc. cit. n. 92. contra Garc. n. 7. c. 1. n. 24.
licet etiam hujusmodi objectus utcunque in nega-

tiva confitens probari possit per testes, conclu-
dentes, fieri non posse quod tales incessanter in ha-
bitu & tonsura; & quin ipsi civissent vel vidissent
propter continuam conversationem (qui est legiti-
mus modus probandi negativam per testes. Lott.
n. 93. juxta Bart. & cit. Rota decit.) nihilominus ta-
men ad hunc effectum ita instruenda est probatio,
ut concludat ad abjectionem, & quodammodo ad
despectum Ordinis clericalis per incessum videli-
cerit habitu laicali, in locis publicis, & perperu
frequentibus, & (ut addit Barbos. loc. cit. ex Fari-
nac. in praxi criminali p. 1. q. 8. n. 68. Navar. &c. tanto
tempore, ut communis opinione repertur laicali)
& sine rationabili causa. Barbos. ibidem Lott. n. 96.
& sic ferè explicatur in cit. Clement. 2. de vita & ho-
nestate clericis, a qua non esse dubium, quia interpre-
tationem accipiat sanctio illa Sixti V. ait Lott. loc.
cit. Ac proinde jam facile elideretur hujusmodi
probatio, ubi reus exciperet de rationabili causa
aliqua, puta timoris, ut gl. in cit. Clement. V. rationa-
bilis. Lott. n. 97. & 98. Neque etiam attendetur in-
cessus in publicum in tali habitu laicali, si joco, aut
amoenitatis gratia id contingenter; ut Cardin. in cit.
Clem. n. 4. Lott. n. 99. Hinc inquam concludit, ut ait
idem Lott. n. 92, eum aggredi provinciam difficult-
illam, & fore inextricabilem, qui ex hoc capite,
nimurum commissi delicti contra dictam Sixti V.
constitutionem, impetraret beneficium. Requiri-
eriam, dum beneficium ex hoc capite imperata-
rum, ut coram Executore apostolico ciceretur po-
fessor beneficij alias, esto, probetur illum publice
habitum laicalem detulisse, processus fit nullus, &
professor manuteneundus in possessione, ait Barbos.
loc. cit. probari fuisse à Sperello paulo post citando
n. 20. & seq. Porro tametsi clericus incedens in ha-
bitu laicali amittat beneficia (etiam ut Navar. loc.
cit. n. 7. apud Barbos. ante sententiam declarato-
riam; Quin &c. ut Sperell. decisori Ecclesiastici de-
cis. 66. nu. 19. apud eundem Barbos. tenetur in
foro conscientia dimittere beneficium; & ante il-
lam dimissionem non sit absolvendus, etiam si
persona gravis, & promittat dimittere, vel immi-
neat dies paschalies; vel sit spes obtinenda dispen-
sationis) requiri tamen sententiam declaratoriam
ad hoc, ut amittat fructus, & quod hos autem dictam
sententiam non teneatur restituere, tradit Barbos.
loc. cit. ex Gratian. discept. forens. c. 441. Achil. de
Graff. decis. unica. de penit. Vivald. in candelab. aureo.
rit. de habitu clericis. q. 3. &c. Nec exinde, quod talis
amittat beneficia, perdere etiam privilegium cle-
ricalice aut canonis: si quis suadente. ibidem, ait Barb. ci-
tans Navar. ubi ante. n. 8. & 10. Gonz. gl. 1. §. 5. n. 7.
nec incurrire inhabilitatem, ut possit presentari.
Barb. ex Navar. loc. cit. n. 12.

*Questio 188. An, & qualiter videntur be-
neficia exinde, quod is, qui habet incomparabilis,
non vult Ordinario ostendere titulum di-
spensationis, quo illa possidet?*

R Epondeo: vacare ipso iure per non ostensi-
onem tituli seu dictæ dispensationis, postquam
monitus fuerit juxta c. ordinarii. de off. Judicis ordin.
in 6. assentit Gonz. gl. 15. n. 62. Castrop. cit. d. 6. p. 2.
§. 8. n. 12. Barbos. loc. cit. n. 34. citans plures alios. Ad
quos intelligendum nota sunt sequentia. Quod
si justo impedimento cessante, requiratur intra tem-
pus sibi juxta facti qualitatem prafigendum di-
spensationem papalem non exhibuerint, ordina-